

РЕШЕНИЕ

№ 14885

гр. София, 11.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 37 СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: **ДИМИТРИНКА ИВ.
КОСТАДИНОВА-МЛАДЕНОВА**

при участието на секретаря **РУМЯНА П. СТОЯНОВА**
като разгледа докладваното от **ДИМИТРИНКА ИВ. КОСТАДИНОВА-МЛАДЕНОВА** Гражданско дело № 20231110104871 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 235 ГПК.

Образувано е по искова молба на А. Александровна Л. срещу Т. Т. Ц., с която се иска съдът да замести съгласието на ответника за пътуване на малолетната дъщеря на страните – Т. Това Ц., родена на 18.10.2018г. В молбата се твърди, че страните са съпрузи в процес на развод. Ищцата е руска гражданка, която сама отглежда малолетното си дете. Би желала да има възможност да пътува извън границите на страната с малолетното си дете. Сочи, че самата тя е родена в гр. Нижний Новгород, където има родители, бат и други роднини, които би желала да посещава заедно с детето си. Друга причина за желание за пътуване в чужбина, която се сочи в исковата молба, е че детето има здравословни проблеми, но поради липса на съгласие от бащата за пътуване в чужбина на детето, то не може да бъде заведено на преглед и лечение зад граница. Липсата на съгласие от страна на ответника да пътуване на детето Т. в чужбина е предизвикало депозиране на исковата молба от ищцата, която иска от съда постановяване на решение, с което замести съгласието на бащата за пътуване в чужбина на детето, както и това за издаване на задграничен паспорт на детето. По изложените съображения иска заместване на съгласието на бащата за пътуване, за издаване на международен паспорт. Претендира разноси.

В законоустановения срок е подаден отговор от ответника Т. Т. Ц., който оспорва твърденията в исковата молба. Сочи, че между страните все още няма утвърден режим на лични отношения между страните. По бракоразводната им дело има само привременни мерки по силата на които майката упражнява родителските права по отношение на общото им дете, а бащата като неотглеждащ родител заплаща издръжка и има определен режим на лични отношения. Излага твърдения, че благодарение на определения режим на лични отношения по привременните мерки има право да вижда детето и да прекарва време с него, което е благоприятно за психиката на детето. Изтъква, че майката е руска гражданка и иска да изведе детето им в Русия, която е във война. Сочи опасностите, на които са изложени руските граждани и пътуващите до Руската федерация. Заявява, че ако майката иска детето да контактува с нейните родители то могат те да дойдат при детето, а не детето да пътува до тази опасна обстановка.. По изложените счита исковата молба за неоснователна и моли за нейното оставяне без уважение. В съдебно заседание се явява лично и заявява, че не е

съгласен детето да пътува извън границите на страната.

Като разгледа доказателствата по делото с оглед твърденията и възраженията на страните съдът намира за установена следната фактическа обстановка:

По делото е безспорно установено, че страните – А. Александровна Л. и Т. Т. Ц. са родители на малолетното дете Т. Това Ц., родена на 18.10.2018г. Страните са в процес на развод, за който е образувано гр. д. № 20855/2022г. по описа на СРС, 37 състав. С определение от 07.03.2023г. по посоченото дело са определени привременни мерки, по силата на които родителските права се упражняват от майката, а бащата има определен режим на лични отношения.

По делото е приложен социален доклад от 26.06.2023г., изготвен от ДСП Лозенец. От него се установява, че страните са родители на детето Т. като двамата са разделени. Детето се отглежда от майката, която не ограничава срещите с бащата, но по нейни думи той не проявява интерес към дъщеря си, не я търси, не я взема от детска градина, която е близо до неговото жилище. Майката е споделила, че с бащата са се запознали през 2006г. чрез сайт за запознанства, като поддържат приятелски отношения в продължение на две години. По това време тя живее в Москва, а той в София. Срещат се на живо 2008г. в Киев, като сключват брак две години по-късно на 15.12.2010г. в Русия. Първоначално живеят в там, но поради невъзможност на бащата да се адаптира към живота в Русия се преместват в София. По време на брака е родено детето им Т. - на 18.10.2018г. Семейният им живот бил спокоен и хармоничен. Основните проблеми, които се появили били резултат от съвместното им съжителство с родителите на съпруга, въпреки обещанието му, че ще живеят в самостоятелно жилище. В началото на 2019г. след скандал между страните съпругата се изнася на квартира с шестмесечното им дете. Бащата категорично отказва да последва съпругата и детето си и остава при своята майка. В продължение на повече от година детето се отглежда с помощта на неговата баба по бащина линия, защото ищцата е започнала работа. Към настоящия момент въпреки липсата на съдействие от бащата детето е записано в детска градина, която посещава редовно. Майката споделя, че е забелязала изоставяне в развитието на детето след навършване на две години. От детската градина, която посещава също потвърдили за забавяне в развитието и проблеми в комуникацията на детето. След консултации с лекари е установено, че детето има аутистично разстройство, което е диагностицирано с ТЕЛК решение с 85 % увреждане с нужда от чужда помощ. Според майката бащата е започнал да заплаща издръжка една след образуване на дело за упражняване на родителските права. Майката е споделила със социалните работници, че би желала да заведе детето на гости на нейните роднини в Русия, но бащата не оказва необходимото съдействие. Твърди, че никога не е заплашвала бащата, че ще изведе детето от страната и няма да се върне. Учудена е от липсата на съдействие от бащата, защото самият той след като май му е украинка е прекарвал летата в гр. Хмелницки, Украйна при роднините си по майчина линия. От своя страна същият заявява, че майката е неспособна да се грижи за детето, никога не е извършвала домакинска работа в къщи. Ответникът твърдял още, че търсил детето, но майката не му го давала. Споделя, че започнал да вижда детето от месец септември 2022г. след определяне на съда на привременни мерки. По тази причина не желае детето да напуска страната, защото се притеснява, че майката няма да го върне и той няма да може да се вижда с него. Бащата се притеснява, че не желае детето да пътува до Русия, поради военните действия, които се водят там в момента. Склонен е да коментира почивка на детето в чужбина. Двамата родители са консултирани от социалните работници за възможностите да бъдат включени в програми за повишаване на родителския им капацитет.

Съдът е изслушал страните по делото в условията на чл. 59, ал. 6 от СК. Ищцата е заявила, че желае да пътува с детето в чужбина. Един път е ходила на гости на своите роднини. Родителите ѝ живеели в Русия, до гр. Нижни Новгород, които би искала да посети. Заявява, че иска да разшири кръгозора на детето като посети семейни познати в Англия и Турция, които са ѝ отправяли многократно покани. Многократно е молила бащата за съгласие, но той категорично отказвал да даде такова.

При изслушването пред съда ответника Ц. заяви, че нее съгласен детето да пътува в чужбина без негово съгласие. Счита, че при такова пътуване ще му се наруши режима на лични отношения. Държи да знае подробности за пътуванията, организирани от майката съвместно с детето.

По делото са събрани и гласни доказателства. При разпита свидетелят Сунай Феим, приятел на двете страни, които съдят напълно кредитира, разказа, че притежава имоти в три страни и многократно е канил ищцата и детето на гости. Знае, че ответникът е бил винаги категорично против тези пътувания. Не е бил съгласен при никакви условия детето да пътува в чужбина.

При разпита свидетелката Наталия Ц., майка на ответника, заяви, че детето вече е ходило веднъж в чужбина със съгласието на своя баща, придружавано от майка си. Пътуването е минало без проблеми, майката е изпращала видеоклипове от посещенията. Свидетелката заявява, че бащата има притеснение за пусне детето в чужбина заради войната. Съдът кредитира показанията на свидетелката Ц. као резултат на лични възприятия и кореспондират с останалите събрани по делото доказателства.

Въз основа на така установените факти съдът намира следното от правна страна:

Предявен е иск за осигуряване на заместващо съгласие за пътуване на дете в чужбина от родител, който отказва да даде такова и за издаване на паспорт – чл. 127а, ал. 2 СК. Такъв иск подлежи на уважаване, ако пътуването в чужбина е в интерес на детето съгласно чл. 3, т. 3 ЗЗДет и ако това няма да прекъсне контактите му с другия родител. Съдът следва да вземе предвид и указанията, дадени в Тълкувателно решение № 1/2016 г. на ОСГК на Върховния касационен съд, като съдът може да даде разрешение за пътуване или до неограничен кръг държави за определен период от време, или за пътуване на дете до ограничен кръг държави, но за неограничен период от време, като вземе предвид интереса на другия родител да вижда детето си.

Безспорно е, че в интерес на детето е да пътува извън територията на Република България, да придобива впечатления и от другите държави, като по този начин се разширява неговият мироглед, в каквата насока е и разпоредбата на чл.35, ал.1, изр.І от Конституцията на Република България, според която „всеки има право свободно да избира своето местожителство, да се придвижва по територията на страната и да напуска нейните предели“, като според чл. чл.35, ал.1, изр.ІІ КРБ „това право може да се ограничава само със закон, за защита на националната сигурност, народното здраве и правата и свободите на други граждани“. Правото на свободно движение в рамките на държавите-членки на Европейския съюз е гарантирано и от чл.3, §2 от Договора за Европейски съюз. Това правото, обаче, включително и правото на всяко дете да е с родителите си по чл.9 от Конвенцията за защита на правата на детето и правото на личен и семеен живот, гарантирано от Европейската конвенция за правата на човека, не сочат на безусловно задължение към съда да замести съгласието на всеки един от родителите му детето да пътува с другия родител извън пределите на страната. Съдът дължи произнасяне по този въпрос, респ. има правомощието да замести съгласието на родител детето му да пътува извън пределите на РБългария, единствено в случаите, в които родителите на детето не могат да постигнат съгласие по тези въпроси (по арг. от чл.127а, ал.1 и ал.2 от СК), каквото съгласие в настоящият случай не може да бъде постигнато, но само ако проектното пътуване на детето в чужбина е в негов интерес. Интересът на детето обаче не е свързан по принцип с необходимостта то да пътува, да опознава други страни и култури, да разширява своя кръгзор и мироглед. Това са ноторни обстоятелства и са свързани с неотменното право на всяко човешко същество, поради което не подлежат на доказване и преценка. Предмет на установяване в конкретния случай, освен липсващото съгласие, е дали така предявеният иск, ще бъде в интерес на детето. Интересът на детето се обуславя от съвкупността на обстоятелства по делото. Такъв интерес за детето ще е налице, ако посоченото пътуване не накърнява висшите му интереси на пълноценни контакти с другия родител, но също и неговото физическо здраве. Даването на разрешение за пътуване на дете в чужбина в случаите, когато един от родителите не дава съгласие за това, само за определен период от

време, в определена държава или в държави, чийто кръг е определяем или за неограничен брой пътувания, през определен период от време, но също до определени държави, следва да се извършва въз основа на всички обстоятелства от физическо, емоционално, психологическо, материално и медицинско естество, като от първостепенно значение е интересът на детето.

В случая са установени разногласия на страните относно пътуванията на детето Т. Ц.. В съдебно заседание ответникът също заяви, че не е съгласен детето да пътува в чужбина без предварително да е уведомен и запознат с кого и с каква цел ще пътува. В същото време по делото се установи, че ищцата е родена в Русия. Там край Нижни Новгород живеят нейните роднини и близки. Установи се от разпита на свидетеля Чобанов, че ищцата има приятели в чужбина, които могат да ѝ осигурят спокоен и комфортен престой при посещението и при тях. По изложените съображения исковата молба е допустима и основателна.

Възможните ограничения, при които съдът следва да разреши по реда на [чл. 127а СК](#), пътуване на дете в чужбина без съгласието на единия родител, са само гарантиращите опазването на най-добрия интерес на детето, а това не може да стане, ако пътуването не е предвидимо във времето и пространството. При даването на разрешение за пътуване, следва изначално да бъде изключена възможността детето да бъде отведено в място на размирици, в място, където още не са отстранени последиците от скорошни природни бедствия или в място, където макар и временно, не е препоръчително пътуване. Така би се избегнала възможността детето да бъде поставено в риск. Съдебното разрешение следва да изключва и възможността българската държава да бъде лишена от всякаква възможност за контрол върху действията на родителя, комуто са предоставени родителските права. В държави, с които България няма сключени договори за правна помощ, които не са членки на ЕС или не са членки на Хагската конвенция от 1980 г. за гражданскоправните аспекти на международното отвлечане на деца, или които прилагат законодателство, различно от светското, българската държава не би могла да гарантира изпълнението на собствените си съдебни решения за осъществяване на мерки за лични отношения между детето и родителя, който се е противопоставил на извеждането му зад граница. Това в никакъв случай не би било в интерес на детето и следва да бъде отчетено при обсъждане въпроса за съдебно разрешение за пътуване (както е прието в Тълкувателно решение № 1/2016 г. от 03.07.2017 г. на ОСГК на ВКС).

В случая се касае за дете на пет години, с майка руския, което има право да познава своите роднини зад граница. С оглед възрастта на детето разрешението за пътуване и за заместване на съгласието на бащата няма да увреди интереса на последния, който може да има контакт с детето по утвърден от съда режим на лични отношения. Пътуването е в интерес и на самото дете. В същото време, за да не се възпрепятства режима на лични отношения с бащата, пътуванията следва да се ограничат до 30 дни.

Поради това и доколкото се установява интерес на детето от пътуване както с цел почивка, така на лечение, което е необходимо с оглед диагнозата на малолетното дете. При и за предприемане преценката на критериите за заместващо съгласие, настоящият съдебен състав намира, че следва да отчете, че държавите-членки от Европейския съюз, включително Великобритания и съседните на РБ държави - Сърбия, Турция, Северна Македония, както и Русия са страни по Хагската конвенция от 1980г. за гражданскоправните аспекти на международното отвлечане на деца. Липсват данни понастоящем в пределите на държавите от ЕС и съседните на РБ държави да се водят военни действия, да са налице граждански размирици или да са налице опасни природни бедствия.

По делото се установи, че бащата – ответникът Т. Ц. трайно не оказва съдействие на майката при отглеждането на детето, като по делото има данни, че същият предпочита съжителството със своята майка, пред съдействие по упражняване на родителските права над малолетното си дете, което говори за обтегнатите отношения между двете страни. Тава налага крайният срок на заместващото съгласие за пътуване и издаване на задграничен паспорт да бъде до навършване пълнолетие на детето Т.. Доколкото в исковата молба се

иска разрешение за пътуване в близки до България и европейски държави, то пътуване следва да се разреши до държавите от Европейския съюз и такива, които не са членки на Европейския съюз без ограничение за период до 30 дена на пътуване до навършване на пълнолетие на детето Т..

Съгласно разпоредбата на чл.127а, ал.4 от СК съдът може да допусне предварително изпълнение на постановеното решение, каквото искане ищецът е заявил в хода по същество, по което искане съдът дължи произнасяне с решението си (което в частта по чл.127а, ал.4 от ГПК има характер на определение). В тази разпоредба за разлика от случаите по чл.242, ал.1 и ал.2 от ГПК, където са визирани само осъдителни решения, законодателят е предвидил възможност и за допускане предварително изпълнение на акт на спорна съдебна администрация.

Настоящият съдебен състав, извършвайки преценката по чл.242, ал.2, т.3 от ГПК, намира, че не следва да се допуска предварително изпълнение на решението, тъй в случая не би могло да се презюмира настъпването на значителни и непоправими вреди за ищцата от закъснението на изпълнението, нито самото изпълнение би станало невъзможно. От друга страна, с оглед характера на спорното материално право, не са налице предпоставки, даващи основание на съда да приеме, че е налице необходимост и очевидна нужда у децата да напускат пределите на РБългария, преди влизане в сила на съдебното решение

Разноски по делото се претендират само от ищцата, но такива не й се следват с оглед характера на настоящото производство – спорна съдебна администрация и най –вече, че въпроса за пътуване на дете извън страната и за издаване на необходимите за това документи е част от родителската отговорност на страните, поради което и доколкото произнасянето на съда не е обусловено от поведението на противната страна, а от интереса на децата, правилото на чл. 78, ал. 1, респ. ал.3 от ГПК не може да намери приложение и разноските следва да се понесат от страните, така, както са направени.

Така мотивиран, Софийският районен съд, 37. състав

РЕШИ:

ЗАМЕСТВА на основание чл. 127а, ал. 2 СК **съгласието на Т. Т. Ц. , ЕГН *******, с настоящ адрес: гр. София, ул. „6-ти септември“ № 48, , ет. 3, ап. 3 **ЗА ДОПУСКАНЕ на непълнолетната Т. ТОВА Ц. , ЕГН *******, с адрес: гр. София да **НАПУСКА ГРАНИЦИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ и ДА ПЪТУВА** извън територията на Република България, неограничено до навършване на осемнадесетгодишна възраст на детето, в страните членки на Европейския съюз, както и в страни извън Европейски съюз, придружавана от своята майка **А. АЛЕКСАНДРОВНА Л., родена на 05.07.1984г., гражданин на Руска Федерация, ЕГН *******, с постоянен адрес: гр. София или от трето лице със съгласието на майката, с продължителност на пътуванията до **30 дена**, като пътуванията **не могат да се осъществяват в предвидените за личен контакт на детето с бащата дни** според действащото съдебно решение или определение за привременни мерки за упражняване на родителските права, както и за **ИЗДАВАНЕ НА МЕЖДУНАРОДЕН ПАСПОРТ** на детето и получаването му от майката.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на **А. АЛЕКСАНДРОВНА Л., родена на 05.07.1984г., гражданин на Руска Федерация, ЕГН *******, с постоянен адрес: гр. София, с правно основание чл.127а, ал.4 от СК, за допускане на предварително изпълнение на настоящото решение.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ искането на **А. АЛЕКСАНДРОВНА Л., ЕГН *******, родена на **05.07.1984г., гражданин на Руска Федерация, ЕГН *******, с постоянен адрес: гр. София, за присъждане на разноски по делото, като неоснователно.

ДА СЕ ИЗДАДЕ на ищеца заверен препис от решението след заплащане на такса от 4 лева при поискване.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от получаване на препис от страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____